

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Науково-методичний центр управління якістю діяльності

Система управління якістю діяльності

**Положення
про внутрішню систему забезпечення якості
вищої освіти університету**

(ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18)

Полтава

*Документ не може бути повністю чи частково відтворений,
тиражований і розповсюджений без дозволу ПУЕТ*

ПЕРЕДМОВА

**1. ВНЕСЕНО НАУКОВО-МЕТОДИЧНИМ ЦЕНТРОМ УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПУЕТ**

Начальник науково-методичного
центру управління якістю діяльності к.е.н., доц. Огуй Наталія Іванівна

2. РОЗРОБНИКИ:

д.е.н., проф. Педченко Наталія
Сергіївна

к.е.н., доц. Огуй Наталія
Іванівна

доц. Герман Наталія
Володимирівна

4. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ 2018 р.

5. АКТУАЛІЗОВАНО

6. ТЕРМІН ПЕРЕГЛЯДУ ДПСЯ 2023 р.

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»**

Затверджую
Ректор, д. і. н., проф.
_____ О. О. Нестуля
«__» _____ 20__р.

**Положення
про внутрішню систему забезпечення якості
вищої освіти університету**

(ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18)

Схвалено
Вченою радою університету
24 січня 2018 року
Протокол № 1

Актуалізовано

20... р.

20... р.

20... р.

20... р.

Дата

Підпис

Прізвище, ініціали

ЗМІСТ

1. Призначення та сфера використання.....	6
2. Нормативні посилання.....	6
3. Визначення та скорочення.....	7
4. Мета і завдання внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти	8
5. Загальні положення.....	8
6. Процедури забезпечення якості вищої освіти.....	10
7. Процедури формування та реалізації освітніх програм.....	12
8. Процедури забезпечення якості викладання.....	13
9. Процедури забезпечення якості науково-дослідної роботи.....	21
10. Процедури оцінювання результатів навчання.....	22
11. Процедури запобігання академічної не доброчесності.....	28
12. Публічність діяльності університету.....	30
13. Ризик-орієнтований підхід до управління діяльністю університету.....	30

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 6 із 30

1. Призначення та сфера використання

Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти – внутрішній документ, який встановлює порядок створення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання, визначення принципів, процедур та механізму контролю забезпечення якості освіти у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Введення цього положення в дію здійснюється з моменту його затвердження. Цим документом повинні керуватися науково-педагогічні працівники кафедр при здійсненні освітнього процесу в університеті.

У разі виникнення необхідності положення підлягає перегляду. Пропозиції щодо внесення змін готують завідувачі кафедр, директор науково-навчального центру, начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності. Оформлення змін і перегляд положення здійснює начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності.

Затверджує положення і зміни до нього ректор.

Положення є конфіденційним документом. Можливості його копіювання визначає перший проректор.

2. Нормативні посилання

1. Про освіту. Закон України. – 05.09.2017 р. № 2145-VIII.
2. Про вищу освіту. Закон України. – 01.07.14 № 1556-VII.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013.
4. Статут Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016 р.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. Видавництво «Ленвіт». - К.: 2006.
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Ухвалено Міністерською конференцією в Єрвані, 14-15 травня 2015 р.
7. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача. Видавництво Львівської політехніки, Львів, 2015.
8. Система управління якістю. Вимоги. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016.
9. Стратегія розвитку Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на 2017-2022 р.р., 2017 р.
10. Концепція діяльності Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2010 р.
11. Положення про організацію освітнього процесу в Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2015 р.

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
	Положення про внутрішню систему забезпечення	Редакція 01
	якості вищої освіти	Сторінка 7 із 30

3. Визначення та скорочення

- **Компетенція** – це сукупність взаємопов’язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльності), що є заданими до відповідного кола предметів і процесів та необхідними для якісної продуктивної дії стосовно них.

- **Компетентність** – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

- **Результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особистісні якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

- **Моніторинг** – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціальноорганізованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеними показниками.

- **Якість вищої освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

- **ДПСЯ** – документована процедура системи – Стандарт підприємства.

- **ПУЕТ** – Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

- **Інститут** – інститут економіки, управління та інформаційних технологій.

- **Факультет** – факультет харчових технологій, готельно-ресторанного і туристичного бізнесу, факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу.

- **МПК** – Міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації та підготовки спеціалістів.

- **ІЗДН** – інститут заочно-дистанційного навчання.

- **НПП** – науково-педагогічні працівники.

- **ЗВО** – заклади вищої освіти.

- **ЄКТС** – Європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система.

- **КПІ** – ключові показники ефективності ([англ. Key Performance Indicators](#)) - фінансова та нефінансова система оцінки, яка допомагає організації визначити досягнення стратегічних цілей.

- **ЗНО** – зовнішнє незалежне оцінювання.

- **COMMON** – мережевий інформаційний ресурс загального

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 8 із 30

використання.

- **ELDOC** – мережевий інформаційний ресурс загального використання.
- **iZETA** – автоматизована система планування, організації, управління та контролю освітнього процесу.

4. Мета і завдання внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

4.1. Головною метою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету є створення умов забезпечення стійкої довіри до університету зі сторони суспільства та роботодавців як постачальника високоосвічених та високопрофесійних фахівців підприємств і організацій усіх галузей економіки, які відповідають кращим міжнародним і вітчизняним вимогам та володіють високим рівнем якості отриманих знань.

4.2. Основні завдання внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти полягають в тому, щоб забезпечити:

4.2.1. Моніторинг та оцінювання якості освітнього процесу на всіх етапах його реалізації.

4.2.2. Своєчасне виявлення причин виникнення відхилень фактичних якісних показників від внутрішніх і зовнішніх нормативів, а також пошук та реалізація шляхів їхнього усунення через здійснення відповідних коригувальних дій.

4.2.3. Досягнення позитивної динаміки якості підготовки здобувачів вищої освіти університету шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам освітніх програм та потребам зацікавлених сторін.

4.2.4. Інтенсивне впровадження культури якості на всіх рівнях – від навчально-допоміжного персоналу до науково-педагогічних працівників: чітке та неухильне дотримання визначених термінів підготовки та впровадження документів (планів, програм, наказів тощо), персоналізація відповідальності при прийнятті рішень та їх реалізації.

4.2.5. Запровадження багаторівневого (від освітніх програм, навчальних планів, кафедр і структурних підрозділів до університету в цілому) самоаналізу як одного із головних інструментів управління, що дає можливість не тільки оцінити відповідну діяльність, але й, виявивши проблеми, потенційні можливості та загрози, розробити найбільш дієвий і результативний план дій.

4.2.6. Підґрунтя для процесу зовнішньої оцінки якості вищої освіти в університеті.

5. Загальні положення

5.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти університету розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітньої діяльності, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 9 із 30

Європейському просторі вищої освіти, внутрішніх нормативних документів університету.

5.2. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти включає загальну політику, стратегію і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті, розподіл відповідальності за функціонування та удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури університету, в тому числі щодо забезпечення якісного здобуття знань, навичок та інших компетентностей відповідно до освітніх програм.

5.3. Колегіальним органом управління університету, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті є Вчена рада.

5.4. Систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті розроблено відповідно до принципів:

- відповідальність за якість наданих освітніх послуг і механізм забезпечення їх якості;
- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- автономність університету, відповідального за забезпечення якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
- комплексний підхід в управлінні процесом контролю якості освітньої діяльності та вищої освіти
- компетентнісний підхід, який передбачає перехід із процесної на результативну парадигму навчання;
- студентоцентрований підхід до навчання й викладання із застосуванням гнучких навчальних траєкторій та визнанням компетентностей, набутих позаформальними освітніми програмами;
- інтегративність, тобто зв'язок освіти з науковими дослідженнями та інноваціями;
- постійне підвищення якості освітньої діяльності;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) до процесу забезпечення якості освітніх послуг;
- відкритість та прозорість на усіх етапах забезпечення якості вищої освіти;
- комунікаційна підтримка, яка забезпечує зміну інформаційно-роз'яснювальної роботи на двосторонню комунікацію.

5.5. У університеті діє такий механізм інституціонального забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності:

5.5.1. Якість вищої освіти забезпечують НПП кафедр університету. Допоміжні функції щодо забезпечення якості вищої освіти та освітньої

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 10 із 30

діяльності виконують допоміжно-обслуговуючий персонал і персонал структурних підрозділів університету.

5.5.2. Моніторинг забезпечення якості вищої освіти здійснюється науково-навчальний центром.

5.5.3. Внутрішній аудит управління системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності проводиться науково-методичним центром управління якістю діяльності.

5.5.4. Відповідальність та контроль функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності покладено на рівні:

- кафедри – на завідувача кафедри та уповноваженого з питань управління якістю діяльності;
- інституту (факультету) – на директора інституту (декана факультету) та уповноваженого з питань управління якістю діяльності;
- структурного підрозділу – на керівника структурного підрозділу та уповноваженого з питань управління якістю діяльності;
- ректорату – на першого проректора;
- науково-методичної комісії із забезпечення якості вищої освіти – на голову;
- вченої ради, науково-методичної ради – на голів рад.

6. Процедури забезпечення якості вищої освіти

6.1. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності університету характеризуватися єдністю та повнотою. Вона включає п'ять основних складових забезпечення якості вищої освіти та відповідних ним заходів:

6.1.1. Процедури формування та реалізації освітніх програм – розробка, затвердження, постійний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, їх вдосконалення та аналіз на відповідність вимогам студентів та ринку праці; управління ризиками.

6.1.2. Процедури забезпечення якості викладання:

- запровадження концепції студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання, технології проектного навчання;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- забезпечення освітнього процесу висококваліфікованим кадровим потенціалом, проведення оцінювання компетентностей науково-педагогічних працівників, забезпечення підвищення їх кваліфікації;
- забезпечення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- організація інформаційного менеджменту: збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом; контроль за виконанням вимог і норм законодавчих нормативно-правових і

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 11 із 30

внутрішніх нормативних документів, моніторинг і аналіз показників якості вищої освіти; розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

- управління ризиками.

6.1.3. Процедури забезпечення якості науково-дослідної роботи – інтегративного поєднання освіти, науки та інновацій; результативне та дієве функціонування наукових шкіл кафедр; залучення студентів до виконання кафедральних науково-дослідних тем; виконання науково-дослідних тем за замовленням підприємств і організацій; публікація наукових статей в науково-метричних базах даних; управління ризиками.

6.1.4. Процедури оцінювання результатів навчання – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах тощо; збір, моніторинг і аналіз інформації щодо успішності та досягнень студентів; управління ризиками.

6.1.5. Процедури запобігання академічної недобросовісності – забезпечення результативної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти; управління ризиками.

6.2. За кожною процедурою забезпечення якості вищої освіти повинна аналізуватися результативність здійснених заходів щодо поліпшення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. У випадку наявності зауважень та невідповідностей потрібно розробляти план коригувальних дій з наступним аналізом.

6.3. Університет (кафедри та структурні підрозділи) мають забезпечувати публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, які він надає: процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів; інформація щодо працевлаштування випускників.

Процедури забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти мають дві складові:

1) вимоги та норми до впровадження та організації освітньої діяльності, що зазначені певними державними актами та внутрішніми документами університету тощо;

2) контроль за виконанням визначених вимог і норм, моніторинг і аналіз показників якості освіти, формування на підставі аналізу заходів із поліпшення функціонування системи забезпечення якості освіти.

Процедури забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти необхідно проводити:

- на рівні кафедр – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, обговорення результатів контролю та прийняття рішень на засіданнях кафедр;

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 12 із 30

- на рівні інституту (факультету) – у вигляді контролю діяльності кафедр, обговорення питань та прийняття рішень на засіданнях науково-методичної комісії із забезпечення якості вищої освіти та вченої ради інституту (факультету);

- на рівні ІЗДН і МППК – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, обговорення результатів контролю та прийняття рішень на засіданні науково-методичної комісії із забезпечення якості вищої освіти.

- на рівні університету – у вигляді контролю діяльності інституту (факультету), ІЗДН, МППК, структурних підрозділів університету, локальних центрів дистанційного навчання, відокремлених структурних підрозділів, обговорення та прийняття рішень на засіданні Вченої ради університету, впровадження відповідних рішень, розміщення інформації на електронному ресурсі університету (web- сайт кафедр, структурних підрозділів, університету).

Куратором з організаційних питань щодо процедур забезпечення якості вищої освіти є науково-навчальний центр.

7. Процедури формування та реалізації освітніх програм

7.1. Механізм розробки, затвердження та використання освітніх програм в освітньому процесі в університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про освітню програму, Положенням про проектну групу, Положенням про технологію проектного навчання, Картою процесу «Освітній процес», Картою процесу «Моніторинг якості освітніх послуг».

7.2. Перегляд освітніх програм відбувається щорічно за результатами їхнього моніторингу в цілому та їх складових.

7.3. Основною метою моніторингу та перегляду освітніх програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці, підвищення якості та результативності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців.

7.4. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок проведення аналізу попиту та пропозицій на ринку праці, моніторингу необхідності відкриття нових спеціальностей (освітніх програм, спеціалізацій), прогнозування розвитку галузей та потреб суспільства.

7.5. Моніторинг та перегляд освітніх програм відбувається за участю зацікавлених сторін (студентів, роботодавців, науково-педагогічними працівниками) і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних з збором і аналізом інформації щодо змістовності та організації освітнього процесу:

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 13 із 30

- експертного оцінювання актуальності контенту освітніх програм та рівня підготовленості випускників до професійної діяльності представниками ринку праці (роботодавцями);
- оцінювання стану організації освітнього процесу здобувачами вищої освіти, моніторингу успішності та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;
- оцінювання актуальності контенту освітніх програм, їхньої відповідності найновішим дослідженням відповідної галузі, змінам потреб суспільства та організації освітнього процесу інститутами (факультетами), кафедрами та науково-педагогічними працівниками;
- узагальнення та оперативного реагування на поточну інформацію стосовно контенту освітніх програм, проблемних ситуацій та порушень щодо їх реалізації;
- визначення результативності процедур оцінювання успішності та навчальних досягнень, очікувань, потреб та задоволеності студентів щодо освітньої програми.

7.6. Показниками моніторингу та перегляду освітніх програм є: рівень актуалізації освітніх програм, рівень участі роботодавців у розробці та внесенні змін до контенту освітніх програм, рівень задоволеності здобувачів вищої освіти - випускників контентом освітніх програм (переліком та контентом навчальних дисциплін), індекс працевлаштування випускників, рейтинг за оцінками роботодавців, участь у міжнародних програмах підготовки здобувачів вищої освіти.

7.7. За результатами моніторингу та перегляду освітніх програм у разі необхідності відбувається їх актуалізація.

7.8. Кожна кафедра, враховуючі внесені зміни в освітні програми, обов'язково переглядає навчальні плани та програми навчальних дисциплін щодо їх відповідності вимогам ліцензування та акредитації.

7.9. Відповідальними за виконання процедур є: випускові кафедри, науково-методичні комісії із забезпечення якості вищої освіти та вчені ради інституту (факультету), науково-методичні комісії із забезпечення якості вищої освіти ІЗДН і МППК, науково-навчальний центр, науково-методична та вчена рада університету.

8. Процедури забезпечення якості викладання

8.1. Реалізація освітніх програм в університеті повинна заохочувати студентів брати активну участь у розвитку освітнього процесу. Важливу роль у стимулювання мотивації студентів, їх самоаналізу та залучені до освітнього процесу відіграє студоцентроване навчання. Воно передбачає ретельне обговорення процесів підготовки та реалізації освітніх програм та оцінювання результатів навчання.

- 8.1.1. Основними характеристиками студентоцентрованого навчання є:
- навчання, орієнтоване на вихід (output-oriented study programme);

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 14 із 30

- компетентнісний підхід у побудові та реалізації освітніх програм (competence-based approach);

- навчання, орієнтоване на результати (result-based education).

8.1.2. Забезпечення якості освітньої діяльності у контексті студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання передбачає:

- можливість вибору студентами навчальних дисциплін та науково-педагогічних працівників;

- можливість навчатися за різними формами навчання паралельно на різних спеціальностях (освітніх програмах і спеціалізаціях);

- наявність процедури формування індивідуальних графіків навчання;

- можливість академічної мобільності студентів;

- доступ до навчальних інформаційних ресурсів;

- можливість самооцінювання та самоконтролю результатів навчання;

- вивчення та врахування думки студентів стосовно організації освітнього процесу, викладання навчальних дисциплін, змісту освітніх програм, системи оцінювання результатів навчання тощо;

- участь студентів в органах управління на рівні інституту (факультету) та університету;

- наявність гнучкої системи надання освітніх послуг (денна та заочна форми навчання, дистанційне навчання);

- використання зручних для студента форм та методів надання освітніх послуг;

- використання в освітньому процесі інноваційних навчальних технологій;

- наявність об'єктивних та прозорих критеріїв оцінювання результатів навчання студента;

- періодичний перегляд та вдосконалення системи діагностики результатів навчання;

- наявність регламентованих процедур розгляду апеляцій студентів;

- можливість вивчення навчальних дисциплін іноземними мовами;

- наявність можливостей отримання освітніх послуг студентами з особливими потребами;

- забезпечення ефективних форм і методів організації самостійної роботи студентів;

- наявність процедури формування індивідуальних траєкторій навчання студентів;

- наявність системи наскрізної практичної підготовки студентів з урахуванням їх індивідуальних потреб та здібностей;

- наявність регламентованих механізмів мотивування студентів до навчання;

- ефективне функціонування інституту наставництва (куратори, тьютори, консультанти тощо);

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 15 із 30

- наявність системи заходів щодо підготовки випускників до майбутньої професійної діяльності та їхнього позиціонування на ринку праці;

- наявність соціальної інфраструктури для організації та підтримки побуту, відпочинку та оздоровлення студентів.

8.1.3. Основними категоріями студентоцентрованого навчання є компетентності та результати навчання.

8.1.3.1. Компетентності відображають погляд зовнішніх замовників (роботодавців, професійних асоціацій, випускників тощо) на освітню та/або професійну підготовку і мають підвищити здатність до працевлаштування, конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Компетентності набуваються поступово, формуються цілою низкою навчальних дисциплін на різних етапах реалізації освітньої програми (спеціалізації), їх формування може починатися в рамках програми одного рівня вищої освіти, а закінчуватися на іншому, більш вищому рівні.

8.1.3.2. Результати навчання визначаються науково-педагогічними працівниками на рівні освітньої програми (спеціалізації), а також на рівні окремої навчальної дисципліни і мають бути чітко вимірювальними. Результати навчання повинні бути сфокусовані на очікуваних навчальних досягненнях студента, на тому, що він може продемонструвати (знає, розуміє, здатен зробити) після завершення навчання.

8.1.4. До основних принципів студентоцентрованого навчання в університеті відносяться:

- взаємоповага у стосунках між студентами та професорсько-викладацьким і допоміжно-обслуговуючим персоналом;

- активне залучення студента до реалізації всіх компонентів освітнього процесу;

- урахування різноманітних індивідуальних потреб кожного студента (стимулювання студентської мотивації, саморефлексії);

- реалізація гнучких навчальних траєкторій через організацію вивчення студентами навчальних дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і трансфер кредитів;

- зворотній зв'язок щодо освітнього процесу (наявність процедур реагування на студентські скарги).

8.1.5. Основні положення студентоцентрованого навчання викладені у таких документах: Концепція практико-орієнтованого навчання, Програма управління якістю освітньою діяльністю, Карта процесу «Освітній процес», Положення про організацію освітнього процесу, Положення про освітню програму, Положення про технологію проектного навчання, Положення про дистанційний курс, Порядок ліквідації студентами академічної заборгованості, Положення про організацію самостійної роботи студентів, Положення про порядок вибору студентами вибіркового навчального плану, Карта процесу «Моніторинг якості освітніх послуг», Положення про студентське

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 16 із 30

самоврядування, Карта процесу «Виховання студентської молоді», Карта процесу «Соціальний захист персоналу і студентів».

8.2. Підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти в університеті забезпечується на двох рівнях: майбутніх студентів і аспірантів.

8.2.1. Підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти (майбутніх студентів) забезпечується шляхом:

- підготовки учнів закладів середньої та спеціальної освіти за предметами незалежного оцінювання якості освіти (ЗНО) та випускних випробувань, яка здійснюється на підготовчих курсах;

- пошуку та підтримки обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті, що здійснюється у формі проведення олімпіад, конкурсів, турнірів, ділових ігор для школярів тощо;

- проведення профорієнтаційної роботи серед школярів, студентів технікумів і коледжів, яка здійснюється колективом університету;

- співробітництва із закладами загальної середньої, професійної та професійно-технічної освіти м. Полтави та області, інших областей України;

- проведення днів відкритих дверей;

- розміщення повної інформації для вступників на веб-сайтах кафедр і університету та на офіційних сторінках соціальних Інтернет-мереж;

- організованої роботи приймальної комісії.

8.2.2. Підвищення якості контингенту майбутніх аспірантів забезпечується за рахунок:

- заохочення студентів до участі в наукових дослідженнях у науковому об'єднанні (товаристві) студентів університету, зокрема, у виконанні кафедральних науково-дослідних тем;

- заохочення студентів до організації та участі в міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських наукових конференціях;

- заохочення студентів до участі в міжнародних, українських, регіональних, університетських конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах;

- заохочення студентів до публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи;

- вимогливого ставлення до рекомендації випускників до навчання в аспірантурі.

8.2.3. До документів, які регламентують підвищення якості контингенту здобувачів освіти університету відносяться: Програма управління якістю освітньою діяльністю, Карта процесу «Формування контингенту студентів», Студентський путівник, Карта процесу «Наукова діяльність», Карта процесу «Виховання студентської молоді», Положення про Полтавський фестиваль реклами, Карта процесу «Освітній процес», Карта процесу «Моніторинг якості освітніх послуг».

8.3. Важливим чинником результативності та якості освітньої діяльності є забезпечення освітнього процесу висококваліфікованим кадровим потенціалом,

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 17 із 30

проведення оцінювання компетентностей науково-педагогічних працівників, забезпечення підвищення їх кваліфікації.

8.3.1. Забезпечення якості кадрового складу науково-педагогічних та педагогічних працівників спрямоване на:

- зміну ролі науково-педагогічного працівника в контексті впровадження студентоцентрованого підходу до навчання;
- встановлення чітких, прозорих і справедливих процедур прийому науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- створення можливостей та стимулів для професійного розвитку професорсько-викладацького складу;
- заохочення до наукової діяльності задля посилення зв'язку між освітою, науковими дослідженнями та розвитком економіки;
- заохочення до застосування інноваційних методів викладання та нових технологій організації освітнього процесу.

8.3.2. Робота науково-педагогічного персоналу здійснюється відповідно вимог Положення про організацію освітнього процесу, Карти процесу «Управління персоналом», Карти процесу «Освітній процес», Карти процесу «Моніторинг якості освітніх послуг», Положення про факультет, Положення про кафедру, методики «Посадова інструкція. Методика розробки, оформлення, впровадження та використання», Методичних рекомендацій щодо проведення відкритих навчальних занять та взаємовідвідувань навчальних занять науково-педагогічними працівниками кафедри.

8.3.3. Основним документом планування та обліку роботи науково-педагогічних та педагогічних працівників є індивідуальний план роботи науково-педагогічного (педагогічного) працівника. В індивідуальному плані зазначаються всі види робіт, що плануються на навчальний рік, за якими науково-педагогічний (педагогічний) працівник звітує після завершення навчального періоду (семестру, навчального року).

8.3.4. У університеті проводиться моніторинг якості освітньої діяльності та оцінювання діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників. Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості їх професійної діяльності.

8.3.5. Оцінювання результатів роботи науково-педагогічних працівників здійснюється шляхом визначення їх рейтингів. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, акредитаційних вимогах, заходах щодо реалізації Стратегії розвитку університету на 2017-2022 роки.

8.3.6. Визначення рейтингів науково-педагогічних працівників проводить наприкінці навчального року рейтингова комісія інституту (факультету), головою якої є директор інституту (декан факультету).

8.3.7. Індивідуальні рейтинги є основою для стимулювання та мотивації науково-педагогічних працівників.

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 18 із 30

8.3.8. Моніторинг якості освітньої діяльності передбачає також визначення рейтингів кафедр за підсумками навчального року. Метою визначення таких рейтингів є встановлення кафедр, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців і розвиток наукових досліджень. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники науково-педагогічних працівників, науково-методичну та міжнародну діяльність, підготовку кадрів вищої кваліфікації тощо.

8.3.9. З метою розширення участі студентів у моніторингу якості освітньої діяльності та вищої освіти, оцінюванні роботи науково-педагогічних працівників в університеті впроваджена система студентського моніторингу якості освіти, соціологічні опитування студентів і випускників, що організують та проводять органи студентського самоврядування, інститут (факультет), кафедри, департамент маркетингу.

8.4. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, Картою процесу «Післядипломна освіта та підвищення кваліфікації», Картою процесу «Управління персоналом», Картою процесу «Освітній процес», Картою процесу «Моніторинг якості освітніх послуг».

8.4.1. Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

8.4.2. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років.

8.4.3. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників проводиться з відривом або без відриву від виробництва, в Україні та за кордоном, відповідно до планів роботи кафедр, індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників.

8.4.4. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

- довгострокове підвищення кваліфікації (до 6 місяців);
- короткострокове підвищення кваліфікації (1 місяць).

8.4.5. Науково-педагогічні працівники можуть удосконалювати професійну майстерність у Школі педагогічної майстерності університету, метою якої є підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників, оволодіння сучасними освітніми технологіями, формування індивідуального стилю професійної діяльності,

8.4.6. Удосконалення професійної майстерності науково-педагогічних працівників щодо організації та володіння ІТ-технологіями в освітній діяльності здійснюється на комп'ютерних курсах університету, метою яких є розвиток у науково-педагогічних працівників здатності до професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в техніці, технології,

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 19 із 30

системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки і зростаючої інформатизації суспільства.

8.4.7. Удосконалення професійної майстерності науково-педагогічних працівників щодо володіння іноземними мовами відбувається на курсах іноземних мов університету, метою яких є забезпечення якісної іншомовної підготовки науково-педагогічних працівників (слухачів курсів), озброєння їх ефективними прийомами лінгвопізнавальної діяльності, підготовка слухачів курсів до складання мовних іспитів різних типів.

8.5. Процедури забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті відповідають ліцензійним та акредитаційним вимогам.

8.5.1. Ці процедури передбачають:

- забезпечення фізичними ресурсами, що сприяють навчанню студентів з різними потребами (науково-технічної бібліотеки з розвинутою інфраструктурою та бібліотечними фондами; навчально-лабораторної бази забезпечення освітнього процесу; навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; ІТ-інфраструктури та відповідних інформаційних ресурсів і технологій для супроводу освітнього процесу; власної видавничо-поліграфічної бази для постійної актуалізації навчально-методичного забезпечення; інноваційних підрозділів та ресурсного центру);

- підтримку здобувачів вищої освіти з боку тьюторів, наставників та інших консультантів;

- загальнодоступність усіх ресурсів та їхню відповідність зазначеним цілям;

- забезпечення інформованості студентів про наявність відповідних послуг.

8.5.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти організовується за допомогою дистанційних форм комунікування «викладач–студент–викладач» через кафедральні веб-сайти, особисті веб-сторінки науково-педагогічних працівників, групи, створені в соціальних Інтернет-мережах, індивідуальні блоги науково-педагогічних працівників, використання сервісів Google тощо. Основні положення організації самостійної роботи студентів викладені у

8.5.3. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу, проведення аналізу результатів опитування.

8.5.4. На офіційному веб-сайті університету розміщено інформацію про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності з освітніх програм ступенів вищої освіти бакалавра та магістра.

8.5.5. Процедури забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті здійснюються відповідно до: Карти процесу «Освітній процес», Положення про організацію освітнього процесу, Карти процесу «Інформаційні

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 20 із 30

ресурси», Карти процесу «Маркетинг освітніх послуг», Карти процесу «Управління інфраструктурою та матеріально-технічними ресурсами», Положення про організацію самостійної роботи студентів.

8.6. Дієвому та результативному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє організація інформаційного менеджменту, задля чого функціонує електронна система збору й аналізу інформації та система електронного документообігу.

8.6.1. Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості освітньої діяльності університету та прийняття результативних управлінських рішень щодо її покращення через:

- наявність процедур та засобів збору, аналізу та використання інформації щодо освітньої програми, організації освітнього процесу та якості викладання, результатів навчання та підсумкової атестації студентів для прийняття відповідних управлінських рішень;
- функціонування процедур моніторингу досягнень студентів та кар'єрного зростання випускників;
- наявність процедур моніторингу навчальних ресурсів з метою їх удосконалення;
- систематичний моніторинг ринку праці та формування бази даних вакантних робочих місць для працевлаштування випускників.

8.6.2. Збору та аналізу підлягають такі дані: ключові показники результативності, інформація про студентський склад, досягнення студентів, показники їхньої успішності та відрахування, рівень задоволеності студентів своїми програмами, доступні навчальні ресурси та послуги із підтримки студентів, кар'єрні траєкторії випускників тощо.

8.6.3. У університеті запроваджено систему опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами.

8.6.4. У університеті впроваджено програмний продукт «iZETA – Автоматизована система планування, організації, управління та контролю освітнього процесу ЗВО», електронний документообіг (ELDOC, COMMON).

8.6.5. Процедури організації інформаційного менеджменту в університеті здійснюються відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу, Карти процесу «Освітній процес», Карти процесу «Моніторинг якості освітніх послуг», Карти процесу «Інформаційні ресурси», Карти процесу «Управління персоналом», Положення про інституційний репозитарий, Положення про конкурс на краще використання електронних інформаційних ресурсів і технологій в освітньому процесі, Положення про захист електронної інформації, Положення про дистанційний курс, Положення про фонд оригінальних дипломних робіт (проектів) Положення про збереження бібліотечних фондів бібліотеки Порадник для роботи з інформаційними технологіями та системами університету, Порядок призначення стипендій ректорату та надання пільг студентам, які навчаються на контрактній основі,

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 21 із 30

Порядок призначення стипендій в університеті, Порядок надання пільг студентам університету, Положення про студентського омбудсмена.

9. Процедури забезпечення якості науково-дослідної роботи

9.1. Основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в університеті є здобуття нових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення й впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку Полтавського регіону і України загалом.

9.2. Для забезпечення виконання цієї меті в університеті вирішуються такі завдання:

- одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;

- застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців із вищою освітою;

- формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити створення та впровадження інноваційних наукових розробок;

- розроблення та виконання пріоритетних наукових програм, проведення наукових досліджень, експериментальних розробок тощо на засадах поєднання кадрових, фінансових, технічних та організаційних ресурсів відповідно до законодавства;

- забезпечення міждисциплінарності освіти та науки;

- створення потужної фундаментальної складової наукових досліджень, якість яких підтверджена, зокрема, публікаціями у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях;

- забезпечення високоякісної фахової підготовки докторів наук і здатність упроваджувати та комерціалізувати наукові результати, якість системи підготовки та підвищення кваліфікації наукових кадрів в університеті;

- об'єктивний перегляд організації, напрямів, пріоритетів науково-дослідних робіт та вироблення нових форм і механізмів дослідницько-інноваційної діяльності на основі прогнозування та упередження можливих викликів з урахуванням особливостей Полтавського регіону;

- пріоритетність розвитку в університеті фундаментальних, проблемно-орієнтованих і прикладних досліджень, спрямованих на технологічну модернізацію реального сектора Полтавського регіону;

- довгострокове планування (на 5-10 років) конкретних заходів і перспективних науково-дослідних тематик інноваційного спрямування на потребу регіонального, бізнесового та економічного середовища;

- підтримка нових перспективних напрямів наукових досліджень, що узгоджуються із пріоритетними напрямами регіону та держави, інноваційними тенденціями розвитку науки у світі; виконання науково-дослідних робіт, актуальних для України та країн Європейського Союзу;

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 22 із 30

- інноваційне реформування системи організації та поглиблення змісту наукових досліджень у контексті інтернаціоналізації;

- трансфер технологічних розробок університету, комерціалізації результатів наукових досліджень та взаємодії з бізнес-середовищем.

9.3. Виконання цих завдань дозволить забезпечити:

- широке залучення здобувачів вищої освіти до прикладних досліджень;

- інтернаціоналізацію наукових досліджень;

- використання міжнародного досвіду провідних університетів Європейського Союзу в контексті інноваційної діяльності в таких напрямках: організація наукових досліджень і системи управління, кадрова політика, взаємодія з реальним сектором економіки й академічною наукою, модернізація освітнього процесу;

- запровадження системи прогнозування напрямів та обсягів фундаментальних і прикладних досліджень ПУЕТ, моніторинг стану впровадження перспективних наукових продуктів;

- створення системи наукового менеджменту університету, а також потенціалу науково-дослідних, навчально-наукових та інших інноваційних структур, забезпечення координації спільної роботи;

- суттєвого розширення переліку легітимних платних послуг у сфері наукової діяльності та комерціалізації конкурентних наукових продуктів за рахунок трансферу продуктів інтелектуальної власності ПУЕТ. Створення та наповнення ендаумент-фонду університету;

- реформування системи організації та поглиблення інноваційного змісту студентських наукових досліджень.

9.3. Процедури забезпечення якості науково-дослідної роботи в університеті регламентуються такими внутрішніми нормативними документами: Положення про наукове товариство студентів і аспірантів, Положення про періодичне друковане видання університету «Науковий вісник», Карта процесу «Наукова діяльність», Карта підпроцесу «Науково-дослідна робота студентів», Методичні рекомендації зі складання плану та звіту про науково-дослідну роботу кафедри, Положення про Збірник наукових робіт студентів освітнього ступеня магістра, Положення про конкурс науково-дослідних робіт студентів університету. Положення про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату.

10. Процедури оцінювання результатів навчання

10.1. Оцінювання рівня якості підготовки фахівців здійснюється на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Рівень якості підготовки фахівців в університеті визначається комплексною системою оцінювання, яка поєднує шкалу оцінювання ЄКТС, національну та 100-бальну шкалу університету.

10.2. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 23 із 30

внутрішніх нормативних документів щодо методичного забезпечення організації освітнього процесу:

- Положення про організацію освітнього процесу;
- Порядок організації контролю та оцінювання знань студентів;
- Положення про робочу навчальну програму з навчальної дисципліни;
- Положення про курсову роботу (проект);
- Положення про дипломну роботу (проект);
- Порядок ліквідації академічних заборгованостей студентів.

10.3. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів.

10.3.1. Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

10.3.2. Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, семінарських (практичних, лабораторних), перевірки виконання індивідуальних завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни.

10.3.3. Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше.

10.3.4. Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів та інше.

10.3.5. При проведенні практичних занять контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій та інше.

10.3.6. При проведенні лабораторних занять можуть бути використані такі методи контролю, як усне чи письмове опитування студентів з питань теми лабораторного заняття. контроль проведення та результатів експериментів чи дослідів, виконання студентами тестів тощо.

10.3.7. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів розв'язання розрахункових завдань.

10.3.8. Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється при перевірці виконання відповідних тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу, при перевірці виконання практичних ситуацій в письмовій формі тощо.

10.3.9. Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 24 із 30

за допомогою національної шкали оцінок.

10.3.10. Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Якщо робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни у семестрі навчального року передбачено виконання двох поточних модульних робіт і більше, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M1+M2+..+Mn)/n,$$

де n – кількість модулів;

M1, M2 – модуль 1, модуль 2.

10.3.11. Підсумковий контроль. Підсумкове оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі підсумкового модульного контролю (ПМК, залік) та екзамену.

10.3.12. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни при формі контролю у вигляді заліку (ПМК) дорівнює загальній оцінці за поточний модульний контроль. Наприклад, загальна оцінка за поточний модульний контроль у відповідності до національної шкали буде дорівнювати «Відмінно», а за ЄКТС – «А», «Відмінно».

10.3.13. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни при підсумковій формі контролю у вигляді екзамену визначається за середньозваженою оцінкою, виходячи із загальної оцінки за поточний модульний контроль і оцінки за здачу екзамену. Оцінювання знань студентів при здачі екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

10.3.14. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$M \times 0,6 + E \times 0,4 ,$$

де M – загальна оцінка за поточний модульний контроль;

E – оцінка за екзамен;

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і здачу екзамену, тобто максимальна оцінка за поточну успішність не може перевищувати 60 балів, а за здачу екзамену – 40 балів.

10.3.15. З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали – коефіцієнт мотивації (до 10 % від загальної підсумкової оцінки). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою навчальною програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання.

10.3.16. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 25 із 30

роботі тощо).

10.3.17. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

10.3.18. За участь у науково-дослідній роботі та в інших заходах студентам нараховуються додаткові бали. За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

10.3.19. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно шкали, наведеної у таблиці.

Таблиця Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
74-81	C	добре
64-73	D	достатньо задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

Оцінка «відмінно, А» – студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги НПП знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре, В», «добре, С» – студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом НПП; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «достатньо задовільно, D», «задовільно, E» – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою НПП може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Студент володіє

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 26 із 30

навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю, FX», «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем, F» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

10.3.20. Визначення залишкового рівня знань студентів з навчальної дисципліни визначається шляхом виконання комплексних контрольних робіт (ККР). Мета даного заходу – перевірка вміння студентів застосовувати отриманні теоретичні знання та навички для вирішення практичних ситуацій.

Рівень знань оцінюється за якістю виконаного завдання. Оцінку рівня підготовки пропонується виставляти з теоретичної та практичної частин (за наявності) окремо, як середньоарифметичне з оцінок за відповідь на кожне запитання. Загальна оцінка виконання студентами ККР визначається як середньоарифметичне з оцінок, зазначених розділів завдань. При середньоарифметичній оцінці з п'ятьма і більше десятих бала (2,5; 3,5; 4,5) оцінка округлюється на користь студента.

10.3.21. Оцінка теоретичних знань студентів шляхом тестування здійснюється таким чином:

«Відмінно» – не менше 90% правильних відповідей.

«Дуже добре», «Добре» – 75-89% правильних відповідей.

«Достатньо задовільно», «Задовільно» – 60-74% правильних відповідей.

«Незадовільно» – менше 60% правильних відповідей.

Оцінка «відмінно», А» виставляється, якщо студент виконав ККР відповідно завдання і в повному обсязі прийняв вірні рішення, аргументовано обґрунтував їх, проявив вміння застосування знань для вирішення практичних ситуацій, творчо використовує знання для розв'язування практичних завдань.

Оцінка «дуже добре, В», «добре, С» виставляється студенту, який при додержанні вищеназваних вимог менш повно і ґрунтовно виконав ККР, допустив в розрахунках не принципові неточності, одиничні незначні недоробки. Можливі незначні (1-2) помилки в несуттєвих висновках, узагальнених розрахунках.

Оцінка «достатньо задовільно, D», «задовільно, E» виставляється студенту, якщо ККР виконано відповідно до завдання, але відповіді на тести дані частково, при вирішенні практичних завдань здобуті знання студент застосовує з труднощами, технікою розрахунків володіє слабо.

Оцінка «незадовільно», «FX» виставляється студенту, якщо при виконанні ККР відсутні відповіді на більшу кількість тестів, допущені принципові помилки в розрахунках і грубі помилки в кінцевих висновках.

10.3.22. Якість виконання курсової роботи (проекту) та результати її (його) захисту оцінюються колегіально комісією за стобаловою шкалою,

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 27 із 30

чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і за шкалою ЄКТС.

Таблиця Шкала оцінювання результатів захисту курсової роботи (проекту)

Сума балів за захист	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
74-81	C	добре
64-73	D	достатньо задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним виконанням за новою темою і захистом

10.3.23. Результати захисту дипломної роботи (проекту) оцінюються екзаменаційною комісією за стобальною шкалою, чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і за шкалою ЄКТС.

Таблиця Шкала оцінювання результатів захисту дипломної роботи (проекту)

Сума балів за захист	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного захисту
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним виконанням за новою темою і захистом

10.3.24. Оцінка «Відмінно», А» - реальна робота (проект) виконана на актуальну тему, в ній наведено аналіз проблеми, яка досліджується; результати власної експертної оцінки споживних властивостей товару, якості надання послуг; ступеня додержання законодавства про захист прав споживачів при їх реалізації і т.ін.; отримані результати науково обґрунтовані. Робота (проект) виконана із застосуванням комп'ютерної техніки для розрахунків або створені власні програмні продукти. Студент під час захисту повинен продемонструвати

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 28 із 30

вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань, відстоювати запропоновані науково-теоретичні і практичні положення. захист супроводжується наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи. Відповідь студента під час захисту повинна показувати глибокі знання, формулюватися правильно (за змістом, логікою та стилем).

Оцінка «дуже добре, В», «добре, С» - робота (проект) та її захист відповідає ознакам оцінки «відмінно». виявлено широкий професійний світогляд, уміння логічно мислити. Проте у відповідях допускаються неточності, які не змінюють суть питання.

Оцінка «достатньо задовільно, D», «задовільно, E» - робота (проект) та її захист відповідає головним чином тим вимогам, які пред'являються до знань основного фактичного матеріалу. Однак у відповідях недостатньо точно формулюються причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування. Візуальне супроводження роботи (проекту) недостатнє.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного захисту, FX», «незадовільно з обов'язковим повторним виконанням за новою темою і захистом, F» - робота (проект) та її захист не відповідають вимогам, що пред'являються, студент не знає більшої частини фактичного матеріалу, що складає теоретичну базу професії, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчив матеріал без його усвідомлення.

10.3.25. Основні положення механізмів оцінювання результатів навчання викладені у таких документах: Положення про організацію освітнього процесу, Карта процесу «Освітній процес», Карта процесу «Наукова діяльність», Положення про курсову роботу (проект), Положення про дипломну роботу (проект), Положення про технологію проектного навчання, Положення про дистанційний курс, Порядок ліквідації студентами академічної заборгованості, Положення про організацію самостійної роботи студентів, Карта процесу «Моніторинг якості освітніх послуг», Порядок оцінювання знань студентів, Порядок організації контролю та оцінювання знань студентів.

11. Процедури запобігання академічної недоброчесності

11.1. З метою виявлення і запобігання (недопущення) випадків використання плагіату в усіх видах наукових та навчально-методичних праць (видань) серед науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, доктора філософії та доктора наук, студентів усіх форм навчання в університеті діє Положення «Про запобігання випадків академічного плагіату», яке розроблено у відповідності до діючого законодавства України (стаття 32 Закону України «Про Вищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», Цивільного Кодексу України).

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 29 із 30

11.2. Усі навчально-методичні та наукові роботи авторів розміщуються в репозитарії університету та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою відповідного програмного забезпечення.

11.3. З метою забезпечення самостійного виконання студентами усіх форм навчання дипломних робіт (проектів):

- захист дипломних робіт (проектів) здійснюється публічно;
- дипломні роботи (проекти) студентів розміщуються у спеціальному розділі репозиторія університету;
- результати дипломних робіт (проектів) обговорюються на наукових конференціях та повинні бути представлені у вигляді тез/наукових статей в університетських та інших наукових виданнях;
- результати наукових досліджень студентів систематично обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, круглих столів.

11.4. Протидія плагіату в університеті здійснюється шляхом:

- розміщення навчально-методичних і наукових робіт авторів у репозитарії ПУЕТ;
- формування, видання і розповсюдження методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах авторів;
- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті ПУЕТ.

11.5. Завідувачі кафедр та наукові керівники в обов'язковому порядку повинні ознайомити з цим Положенням НПП і студентів, контролювати та попереджувати факти плагіату на всіх етапах виконання дипломних робіт (проектів).

11.6. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- дипломні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра, науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації вченої ради університету до видання, а також дистанційні курси. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, далі – конференцій), організацію перевірки яких здійснюють головні редактори наукових журналів, завідувачі кафедр (керівники структурних підрозділів), які організовують відповідні заходи;
- дисертаційні роботи і автореферати, організацію перевірки яких здійснюють голови спеціалізованих вчених рад.

11.7. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом (засідання кафедри, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції) у вигляді рішення щодо дозволу до опублікування матеріалів,

ПУЕТ	Система управління якістю діяльності Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти	ДПСЯ ПД - 9-4.4-131-54-18
		Редакція 01
		Сторінка 30 із 30

допуску до захисту, відправку матеріалів на доопрацювання (або про видачу іншого варіанта завдання для навчальних робіт та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра) або відхилення без права подальшого розгляду.

12. Публічність діяльності університету

Забезпечення якості освітньої діяльності у контексті публічності діяльності університету передбачає:

- відкритість, доступність та прозорість інформації про університет, його освітню та наукову діяльність (сайт університету, кафедр та структурних підрозділів);
- відкритий і прозорий інформаційний супровід вступної кампанії;
- наявність інформаційного пакету університету, забезпечення щорічного його оновлення та доступності для громадян України та іноземних громадян;
- відкритість та доступність інформації про досягнення студентів, їхній рейтинг, підсумкову атестацію випускників та присвоєні кваліфікації;
- відкритість та доступність інформації про конкурсний відбір претендентів на заміщення вакантних посад НПП;
- оприлюднення результатів щорічного оцінювання роботи кафедр та НПП;
- відкритість та доступність інформації щодо нормативно-правового регулювання освітньої діяльності університету;
- відкритість та доступність інформації про фінансово-господарську діяльність університету.

13. Ризик-орієнтований підхід до управління діяльністю університету

У університеті запроваджено ризик-орієнтований підхід до управління освітньою діяльністю. Розроблено внутрішній нормативний документ «Управління ризиками», проводиться навчання персоналу університету щодо визначення та оцінювання ризиків, визначенню наслідків їх впливу, розробки КРІ і заходів щодо ліквідації або зменшення негативних наслідків ризиків. Усіма кафедрами та структурними підрозділами, у розрізі усіх процесів діяльності визначаються суттєві ризики на початковий (календарний) рік. Наприкінці початкового (календарного) року здійснюється аналіз дій щодо ліквідації або зменшення негативних наслідків ризиків та розробляються відповідні управлінські рішення.